

ARNHEMSE COURANT

ZATURDAG 9 DECEMBER.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal de week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

Akademie te Delft. Bijzonder fonds der octrooi-regten.

Wat hoer veel regt, vooral de heer *maier*, telkens de bijzondere fondsen, als leidende tot verwarren in de financiën en tot misbruiken, teruggevoeren is en dunne regeling bij de wet geëischt wordt, bleek op nieuw bij de beraadslagingen over de begroting, met betrekking tot de Delftsche akademie.

In plaats van deze instelling, wanneer zij dringend noodzakelijk zijn mogt, met eene der bestaande hogescholen te vereenigen, wat meer dan één oordeel, zekerlijk dat van bezuiniging, gehad zoude hebben, heeft men goedgevonden haar op groote schaal te Delft op te rigten.

Niet tevreden daarmede, heeft men aan de Staten-Generaal, zoo min mogelijk, inzage dier instelling willen geven. Het antwoord op de vraag, waarom niet alle ontvangsten en uitgaven dier instelling op de begroting uitgetrokken waren, sprak van de onzekerheid van het aantal leerlingen. Doch dit mogt op de inkomsten invloed hebben, — op de uitgaven had het dit niet; want deze moesten toch gedaan worden, of het getal leerlingen laag of hoog was. Bij de inkomsten kon men het tegenwoordig getal tot maatstaf aannemen, waardoor nimmer teleurstelling ontstaan kon.

Maar van waar werden de kosten dier instelling gevonden? Grootendeels uit de Oostindische fondsen. Dit is de milde bron, uit welke men allerlei noodsaakelijke planten laaft, zonder dat men in aanmerking neemt, dat iedere penning van dat geld, onnut uitgegeven, eene vermindering te weeg brengt in de voor onze meest noodzakelijke uitgaven, zoo als de Oostindische baten. Al ware het denkbeeld, dat tot oprigting der school te Delft geleid heeft, op zich zelf voortreffelijk; al kon die inrigting op eene betere en zuiniger wijs plaats gehad hebben, — men kon geen ongelukkiger tijd voor die oprigting gekozen hebben dan de tegenwoordige is, in welke men zich tot het streng noodzakelijke behoort te bepalen. Ondanks de onmogelijkheid om de uitgaven door de inkomsten te dekken, heeft men niet gearzeld eene nieuwe instelling van hoogst problematiek nut op te rigten.

De ontbreken eeneige gelden. Hoe vond men die? Door gebruik te maken van gelden van een bijzonder fonds, met een geheel ander doel ingerigt. Men zag in dat fonds geene inkomsten van het rijk, maar een spaarpotje, aan den minister toevertrouwd, en daarmede te doen wat hij zou goedvinden. De minister heeft tienduizent gulden van het fonds der octrooi-regten voor de Delftsche school gebruikt. In plaats van deze onder de middelen tot dekking van de korten op te nemen, heeft men ze ter tegemoetkoming aan geheel nieuwe plannen gebezigd.

Het heette, dat de Delftsche school aan den staat geen geld kostte. Maar waren dan die octrooi-regten geene gelden van den staat? Behoorden zij aan het rijk, dewijl men die afzonderlijk bestaande? Aan wien behoorden zij dan? En waren zij eigendom van den staat, waarom ver-

klaarde men dan vroeger, dat de Delftsche school aan het rijk niets kostte?

De minister beweerde het regt te hebben, om uit dat fonds eene dergelijke uitgave te doen op grond van artikel 9 der wet van 25 januari 1817. De woorden van dat artikel zijn genoegzaam om den minister te wederleggen. Wat, immers, lezen wij daar? »Van de regten, bij het verkrijgen van octrooi te voldoen, zal eene afzonderlijke rekening worden gehouden; en het provenu zal worden aangewend tot aanmoediging van kunst en volksvlijt, door het toekennen van premien, belooningen, enz.» De wet gaf dus de bepaalde wijs aan, hoe zij kunst en volksvlijt uit dit fonds wilde aanmoedigen: door het toekennen van premien en belooningen. Bijzondere personen wilde zij te gemoet komen; geenszins eene onderneming als die te Delft mogelijk maken, zonder contrôle der vertegenwoordiging.

Bij het ontwerp van wet tot opheffing van eenige bijzondere fondsen, heeft men gelukkig ook het fonds der nijverheid begrepen, hetgeen de herhaling van dergelijke door de wet zeker niet bedoelde besteding dier gelden onmogelijk zal maken. Op dit punt dus zal de heer *maier* kunnen zeggen, met zijne volharding eenigzins te hebben gezegevierd. Eenigzins; want het aantal bijzondere fondsen, van welke men de opheffing voorstelt, is zeer luttel, met het legje vergeleken, dat, volgens de eigene verklaringen der ministers, bestaat.

Buitenlandsche berigten.

AMERIKA.

De *New-York Herald*, van 21 oktober, berigt over de proefvaart van het Amerikaansche stoomfregat *Princeton*, dat, in plaats van raderen, waterschroeven voert, en over deszelfs wedloop met den *Great-Western*, het volgende: Ofschoon de laatste eenig voordeel bij de afvaart had, zoo was toch het schroef-fregat, na eene vaart van 8 mijlen, $\frac{1}{2}$ mijl vooruit. Over den uitslag heeft de bekende kapitein van den *Great-Western* het volgende getuigenis gegeven: »Den 19den oktober 1843. Ik betuig met genoegen, dat de *Great-Western* door het schroef-fregat *Princeton* overwonnen is; het eerste schip liep 9 $\frac{1}{2}$ knoop, en het laatste won binnen een uur $4\frac{1}{2}$ mijl. Deze daadzaak overtuigt mij, dat de *Great-Britain*, welke thans met schroeven wordt uitgerust, als stoombooten in snelheid moet overtreffen.» Gelijk men weet, werd de schroef, in de gedaante van een knooppot, voor drie jaren het eerst bij de *Archimède* aangewend. Zij had 8 voeten lengte en 10 voet diameter, en beschreef eenen volledigen cirkel. Sedert heeft men de schroef in twee halve cirkels verdeeld en daardoor hare lengte op de helft verminderd zonder de uitwerking kleiner te maken. De diameter is op 5 voet 9 duim gebragt, waardoor de snelheid der draaijing vermeerderd en de werking versterkt werd. Zij maakt 138 $\frac{1}{2}$ wendingen in de minuut door 26 wendingen der machine, en brengt eenen voortgang van het schip op zee bij windstilte van 9 $\frac{1}{2}$ knopen voort. — Wanneer men aan de machine eene beweging van 32 wendingen in de minuut kon geven, dan zou de schroef 170 $\frac{1}{2}$ maal omdraaijen en eene tot nog toe ongehoorde snelheid der stoombooten voortbrengen. De best gelukte proef is die met de

Mermaid, welke schroefboot alle stoombooten op de Theems overwonnen heeft.

DUITSCHLAND.

Van de *Spre*, 28 nov. Het *Journal de la Haye* laakt in deszelfs nummer van 9 november de belangenwaardige en onregvaardige maatregelen tegen de Nederlanden, welke een gedeelte der Duitsche press tot in het oneindige schijnt te willen voortzetten. Het onderwerp is gewigtig genoeg voor eene onpartijdige beschouwing van het ontstaan en de oorzaak van dit verschijnsel. Toen de vorsten van Europa de Rijnvaart voor vrij verklaarden, hoopten de bewoners der Rijn-oeveren op eene vriendschappelijke medewerking van Holland, ten einde zich dezen schoonen waterweg zoo goed mogelijk ten nutte te maken. De regering der Nederlanden geloofde zich echter gerechtigd het verkeer van den vrijen stroom te beheerschen. De ongelukkige twist over het *jusqu'à la mer* begon, en werd, bijna gedurende 16 jaren, met steeds toenemende hartstogtelijkheid gevoerd. Er zijn eenige punten, welke wederregtelijke ontneming het algemeene begrip van regt zeer gevoelig kwetst. Daartoe behoort ook het vrije gebruik der door de natuur aangeboden middelen van verkeer, en hieruit laat het zich verklaren, waarom de Nederlandsche uilgging van het *jusqu'à la mer*, ook na het Meintzer verdrag van 31 maart 1831, niet vergeten werd. De gebeurtenissen van 1830 hadden de ongunstige stemming, welke men in een groot gedeelte van Duitschland ten aanzien van Holland koesterde, zeer kunnen verminderen of zelfs geheel doen veranderen; want het is niet te ontkenen, dat zich aan de Rijn veel deelneming voor Holland openbaarde. Maar de regering van dat land toonde vervolgens, gedurende tien jaren, eene onverzoenlijkheid, welke die deelneming allengs deed verkoelen, en de uitwerking van het verdrag met het Deutsche tolverbond van het jaar 1839 was weinig geschikt, om onaangename indrukken niet te wischen. Nadat dit verdrag was opgeheven, gaven de bepalingen der Nederlandsche regering, ten opzichte van voorregten harer landsvlag, nieuwe aanleiding tot onaangename dagbladsvertoogen, en de onlangs voltooide spoorwegverbinding des Rijns met de zeehavens van België heeft aan de verhandelingen over de betrekkingen tusschen Duitschland en de Nederlanden eene bitterheid bijgezet, welke in het belang der zaak zeer te beklagen is. Dit verschijnsel vertoonde zich reeds bij de meeste groote geschilpunten tusschen Duitschland en de Nederlanden, tijdens de grootste verbittering. De Duitsche bladen vielen gewoonlijk het eerst in depen toon: de meer bedachtzame Hollanders antwoordden in scherpe bewoordingen, en zoo verbitterden beide partijen elkander. De jongste tijd heeft ook hierin eene wijziging gebragt, dewijl de spoorweg van den Rijn naar zee de stelling van beide partijen wezenlijk veranderde. Thans vallen de Duitsche bladen de Nederlanders met spot en hoon aan; deze antwoorden deels met pogingen om België verdacht te maken, deels met klagen over ondankbaarheid en onrecht, en laten ook wel bedreigingen van represailles doorschemeren. Waartoe zal dit leiden? Zekerlijk evenmin tot eene regeling van het verkeer van Duitschland met Holland op eene voor beiden voordeelige wijze, als tot verbreking der ijzeren banden, welke Duitschland en België vriendschappelijk verbinden.

Willen wij echte, Duitsche gezindheid betoonen, dan moeten wij ophouden een volk met krenkingen te overladen, dat onder huisselijke rampen reeds diep genoeg gebukt gaat; willen wij regtvaardigheid uitoefenen, dan moeten wij niet verzwijgen, dat Holland,

door vermindering zijner regten van doorvoer, benevens door de uitbreiding van het verdrag van 5 november 1842 (de scheepvaart tusschen Rijn en Schelde betreffende) op alle Rijn-oever-staten, duidelijk zinnen wensch heeft te kennen gegeven, aan Duitschland de vriendschapshand te bieden. Wij mogen verder niet vergeten, dat ook op het verkeer van Holland met Frankrijk en Zwitserland zware Deutsche Rijn-regten drukken; wij mogen niet vergeten, dat de financiële toestand der Nederlanden de regering van dezen staat gebiedend noodzaakt, de bestaande bronnen van inkomsten niet te verzwakken.

Aan de Hollandsche publicisten moeten wij dringend aanbevelen, in plaats van de gevolgen eener nadere verbinding van den Rijn met België aan de regeringen van ons vaderland en de Fransche naburen op iedere wijze verdacht te maken, in plaats van te klagen of te dreigen, veeleer door raad en daad eene toenadering van Holland tot Duitschland voor te bereiden. De Hollandsche dagbladschrijvers behooren deswege, (gelijk eenigen reeds deden) aan hunne regering, aan hunne medeburgers dagelijks den raad mede te deelen, om België's voorbeeld in het aanleggen van spoorwegen na te volgen in plaats van dit verdacht te maken. België is niet ijver Duitschland te gemoet gekomen; het heeft bevestigd, dat het de waarde eener zoo veel mogelijk gemakkelijke verbinding der beide landen juist weet te schatten. Ook Duitschland heeft zijne belangen erkend; en gelijke materiële belangen knopen betrekkingen aan, met welke de staatkunde niets gemeens heeft. Wij roepen daarom den Hollanders welmeenend toe: Tracht den tijd niet vergeefs tegen te houden, maar beproeft met dezen voort te gaan: dan zult gij ons vinden en hand in hand met ons kunnen gaan.

PRUISSEN.

Van den Rijn, 2 dec. Volgens brieven uit 's Gravenhage zou men daar geneigd zijn stappen te doen tot eene toenadering tot Duitschland, door aanzienlijke concessien aan de scheepvaart op den Rijn en de binnenwateren toe te staan. Van eene herziening des tariefs wil men, daarentegen, uit financiële overwegingen, niets weten; of men zou in ieder geval, wanneer eenige regten verminderd werden, daarvoor van het tol-verbond gelijke begunstiging verlangen. Alles zal echter daarop aankomen, uit welk oogpunt de Kamers de betrekkingen tot Duitschland beschouwen. De betrekking van België met dit land, sedert den nieuwen weg van gemeenschap, heeft in Holland diepen indruk gemaakt. Men ziet thans, dat men zich vergist heeft, toen men aan den spoorweg, in vergelijking met den Rijn, weinig beteekenis toekende. De zaak zal in elk geval in de Kamers ter sprake komen. Onderwijl beproeft men, van de zijde van Holland, in de Deutsche drukpers van tijd tot tijd de Nederlandsche handels-politiek te verdedigen. Wat echter wordt bijgebracht is in geen opzigt overtuigend, en kan de kritiek niet doorstaan. Met behendige verdraaijing en plooiing van daadzaken zal men ons niet misleiden. Zoo maakt men, bij voorbeeld, eene handelsbalans tusschen Duitschland en Holland op, en toont daaruit aan, dat dezelve sluit. Gesteld dat deze opgaven juist waren, — hetgeen echter alleen op het geduldige papier het geval is, — zoo bewijst dit nog niets, dewijl de bevolkingen van beide landen, de Hollandsche koloniën daaronder begrepen, daarbij niet in rekening worden gebracht. Om de declamatiën en schijngronden der Nederlandsche polemiek te ontzenuwen, zoude het voldoende zijn, eene reeks van historische daadzaken, vooral de verhandelingen der Rijn-scheepvaarts-commissie, waarop men zich met stalen voorhoofd beroept, aan te voeren. Wij zijn daarvan echter ontslagen, dewijl een gedeelte der Nederlandsche pers zelve verklaart, dat de klagen van Duitschland voor een groot gedeelte billijk en gegrond zijn. De oude handelspolitiek, welke Holland door onze traagheid en oneenigheid, zoo lang tegen ons heeft uitgeoefend, ligt op het sterven; dit schijnt men in 's Gravenhage te gevoelen, daarom geraakt men daar over de polemiek der Deutsche pers zoo zeer in het harnas. Wij zelve kunnen de zaak nu rustig toezien, daar de ijzeren noodzakelijkheid dezelve allengs tot eene ontwikkeling zal voeren, waarbij wij onze billijke en regtvaardige wenschen bevredigd zullen zien.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 dec. Geene nieuwe telegraaf-berigten omtrent den staat der zaken te Madrid zijn door onze regering publiek gemaakt, maar het blad *la Presse* geeft het vermoeden te kennen, dat de regering er meer omstandige ontvangen heeft. Wij laten dit be-

rigt en deszelfs gronden of beweegredenen in derzelve waarde en laten, om het gewigt van het onderwerp, hier slechts het artikel uit de *Presse* volgen: »Een voornaam persoon (*un haut personnage*) in de gelegenheid om de berigten over Spanje uit de beste bronnen, zoo te Madrid als te Parijs, te putten, verzekert gisteren avond, dat de *Messenger* niet alles bekend gemaakt had, wat de telegraaf in den loop van den dag aan het ministerie berigt had. Bij de reeds zoozwaarwigtiger hedingen, door het avondblad gegeven, voegde hij het voorzaker nog belangrijker berigt van *Olozaga's* arrestering. Onze eigen berigten hebben ons vervolgens in den loop van den dag reden gegeven, om te denken, dat het kabinet inderdaad, ofschoon nog zonder bijzonderheden, van deze onverwachte gebeurtenis kennis heeft gekomen.

Parijs, 5 dec. Ten opzichte van Spanje heeft men eene telegrafische depeche, welke het volgende behelst:

Bayonne, 3 dec. Het besluit tot ontslag van den heer *Olozaga* is den 29sten II. verschenen. Hij heeft bij de regtbanken eene klacht ingeleverd tegen den *Heraldo*, die hem van gekwetsde majesteit beschuldigt. Geheel het ministerie heeft deszelfs ontslag ingediend, met uitzondering van de heeren *de Frias* en *Serrano*, die, met en benevens den voorzitter en de onder-voorzitters van het congres, belast zijn met het zamenstellen van een nieuw kabinet; zij zijn den 30sten op het paleis bijgeengkomen.

»Madrid was den 30sten rustig.»

Zoo men ziet, maakt deze depeche geen gewag van het gearresterd zijn van *Olozaga*, hetwelk evenwel door de vroegere gewone berigten als stellig wordt opgegeven.

BELGIE.

Brussel, 6 dec. Overeenkomstig artikel 18 van het met Holland gesloten tractaat van 5 nov. 1842, had het gouvernement, ter compensering van de onkosten, welke Nederland zich heeft opgelegd tot het oprigten van nieuwe bakens te Terneuzen en Bath, alsmede tot het onderhouden van de reeds bestaande te Vlissingen en Westkapelle, bewilligd in het heffen van een regt van 3 cts. Nederl. per ton bij de opvaart, en even zoo veel bij de afvaart. Intusschen had het gouvernement bij datzelfde artikel zich de bevoegdheid voorbehouden, om dit regt net eene jaarlijksche som van f 10,000 af te koopen. Ten gevolge van dit regt heeft het gouvernement deszelfs voornemen kenbaar gemaakt, om van dit artikel gebruik te maken: het heeft met de Nederlandsche regering de schikking getroffen, om jaarlijks eene som van f 10,000 te betalen.

— Men leest in de *Emancipation*: Het bestuur van de spoorwegen des staats is in groote verlegenheid om aan de behoeften des handels te kunnen voldoen, in weerwil van zijne 142 locomotieven en 1600 vrachtwaggonen, welke spoedig op 2000 zullen gebracht worden. De aanvraag komt van alle liniën te gelijk. Een zeer gewigtig vraagstuk zal door de centrale sectie, belast met het onderzoek der begrooting voor de publieke werken, overwogen worden, namelijk of bij eene herziening van het tarief, zonder nadeel eene verhooging van hetzelfde kan worden ingevoerd. Onze vertegenwoordigers zullen het gewigt bevroeden om deze kwestie aan een grondig onderzoek te onderwerpen. Er bestaan, drie verschillende gevoelens: het eerste is voor eene vrij aanzienlijke verhooging, het tweede voor eene aanmerkelijke vermindering der prijzen, ten einde langs dien weg de ontvangsten te vermeerderen; het derde, meer gematigd, gevoelen wil eene wijziging met eene kleine verhooging op sommige punten, vooral op de reizigers.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 7 dec. De proeftogt op den Rijnspoorweg is gisteren door de voortdoring van hetzelfde heerlijke weder begunstigd geworden, hetwelk den togt op den weg tusschen 's Gravenhage en Amsterdam veraangenaamd had. De uitnemend heldere hemel, vrolijke zonneschijn en frisch waaijende koelte verdubbelden het feestelijk aanzien, hetgeen de talrijke gebouwen van het station, elk met wapperende vlaggen getooid, opleverden en hetgeen nog meer levendigheid verkreeg, vermits een aanmerkelijk gedeelte der Amsterdamsche bevolking, door de geleheid van den dag en het fraaije weder, na zoo vele stormachtige dagen, uitgelokt, alle wegen en standplaatsen vervulde, van waar men eenig gezigt op het stations-plein of het begin des wegs kon erlangen. Behalve de gebouwen enz. van het station zelf, was de aan-

den weg uitkomende tuin van den heer *Lanire* op smaakvolle wijze met nationale draperiën en de vanden van Amsterdam en Utrecht versierd. Langs den gewonen weg, aan al de stations, wapperden almede vlaggen en de aldaar zaamgekomen bevolking van de dorpen Abcoude, Loenen en Breukelen begroetteden de komende treinen met vrolijk gejuich. Wat het zelf betreft, zoo is daarbij niet de volle snelheid ontwikkeld geworden, welke de stoomkracht der slepende de goede gesteldheid van den weg toelaat daaraangegeven, of liever men heeft, door eenig oponthoud aan elk der stations, den tijd verlengd, dien het anders geduurd zou hebben, blijkens dat de heden morgen terugkeerende trein, hoezeer, behalve de deper, uit acht rijtuigen bestaande, den togt in nog geen 55 minuten heeft afgelegd en zalks in nog minder tijd zou hebben kunnen doen, wanneer men niet reeds in de Diemermeer begonnen was de snelheid matigen. Met regt mag men zich dus beroemen, gelijken een opschrift op de decoratie van het te Utrecht afgestoken vuurwerk herinnerde, dat voortaan Amsterdam en Utrecht ten naauwste verbonden en de uren afstands tusschen de beide steden tot één en een uur verminderd zijn. Vrij goed weder, ofschoon meer bewolkt lacht, begunstigde ook dezen terugtogt.

's Gravenhage, 5 dec. De regering heeft thans geantwoord op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt zijn ten aanzien van het ontwerp van wet, houdende pens de aflossing en intrekking van schuld over 1844. Zij heeft dienaangaande het volgende te kennen gegeven: »Ofschoon de bedenkingen omtrent de bestaande verplichting en het meer of minder raadzame van de voorgestelden inkoop van schuldbekentenissen, renten 3½ ten honderd, ten laste van het amortisatie-syndicaat, aangevoerd in de drie eerste paragrafen van het voorloopig verslag, genoegzame oplossing vinden in de gronden, aangevoerd door de meerderheid der leden in de afdeelingen en ontwikkeld in § 4. van hetzelfde verslag, vermeent men nog het volgende te kunnen opmerken.

a. dat het koninklijk besluit van den 1sten juni 1830 de bijzonderheden bepaalt, waarop in toepassing is gebracht de wet van den 27sten mei bevorens (*Staatsblad* n°. 10), ten aanzien van de daarstelling van 4 pCts. schuldbekentenissen; — dat die bijzonderheden uitmaken de voorwaarde der leening, en, bepaald zijnde krachtens de magtiging, in de wet vervat, even verbindende zijn als de wet zelve;

b. dat de verbindtenis wel oorspronkelijk door het amortisatie-syndicaat is aangegaan; maar dat bij de opheffing van die instelling, in art. 2 van de wet van den 27sten december 1840 (*Staatsblad* n°. 77), daaruit voortvloeiende verplichtingen zeer uitdrukkelijk op het rijk zijn overgegaan;

c. dat, zonder te willen verzwakken de verbindtenis, ten aanzien van de 4½ pCts. schuldbekentenissen bestaande, het echter duidelijk is, dat die ten aanzien van de 3½ pCts. schuldbekentenissen zijn meer bepaald met opzigt van de jaarlijks te besteden som tot intrekking van een gedeelte van het kapitaal; en dat de het naauwkeurig opvolgen van die uitdrukkelijke bepaling, naar het oordeel der regering, het credit van den staat ontwijfelbaar zal worden geschraagd;

d. dat, de hoogere rente der 4½ pCts. schuldbekentenissen de gelegenheid opleverende om de houding derzelve bij de verder omtrent de staatschuld te nemen maatregelen billijke voordeden te doen genieten, men ook daarom geacht heeft inmiddels zeer wel kunnen uitstellen de uitloting tot eene som, die daarnader daar te stellen wettelijke bepaling nog zou moeten worden uitgemaakt;

e. dat, volgens de reeds gegevene openingen, ten aanzien van de opbrengst der middelen van 1844 eene aanvulling derzelve moedende plaats hebben, daarmede noodzakelijk moest verbonden worden de verandering in de behoefte voor den voorgedragen inkoop over datzelfde jaar, en er geene mogelijkheid bestaande om eene andere aanwijzing te doen.

»De strekking van §§ 4 tot 8 van het voorloopig verslag over het algemeen zijnde in overeenstemming met de voorgedragene wet, vinden de vragen, daarmede verbonden worden, reeds hare beantwoording in hetgeen hiervorens is aangemerkt. Het is wijl, dat, bij de begrooting van 1844, is gerekend op eene rente-vermindering, zoowel van de 4½ pCts. als van de 3½ pCts. schuldbekentenissen, — maar ook hierin men geen afdoende beweegreden gevonden om de aanvulling der middelen van 1843 te bezwaren met

aflossing der eerstgemelde schuld, bij het bestaande nemen, om, zoo mogelijk, door andere maatregelen de ruimere besparing op den post van deze renten doen ontstaan.

Op de bijzondere deelen van het ontwerp van wet omtrent in de drie laatste paragrafen van het voorloopig verslag eenige bedenkingen voor, en wel in de eerste plaats op den considerans, in welken zou moeten staan, dat er over 1842 aflossing en inkoop van schuld heeft plaats gehad.

Bij het aanbrengen van de wet van den 8sten juli 1842 (Staatsblad n°. 18) was dit echter minder eigenaardig voorgeschreven, terwijl men geacht heeft nu weder alleen dezelfde overwegingen als bij die wet in den aanhef te moeten opnemen: — het komt toch alleen aan op de aflossing over 1843 aan art. 197 der grondwet, en hiernaan wordt bij het voorstel voldaan, in zoover als de stand der zaken dit toelaat, zonder dat eenige verdere overwegingen behoeven te worden vooruitgezet.

Men erkent, ten aanzien van het opgemerkte in de voorlaatste paragraaf van het verslag, dat het tijdsbestek beperkt wordt voor de uitvoering der wet. De loop der overwegingen omtrent den geldelijken toestand van het rijk heeft vertraging in de voordragt veroorzaakt, en, om de redenen, in het verslag vermeld, kan het raadzaam zijn, om den tijd van den inkoop op drie maanden na het uitvaardigen van de wet te stellen; deze wijziging wordt derhalve in het ontwerp gemaakt.

Het kapitaal, hetwelk door de te besteden som van 300,000 zal kunnen worden ingetrokken, is overigens eenigzins onzeker en van den koers van het effect afhankelijk, en de onderstelde rentevermindering, volgens de begroting van 1844, is dus slechts kunnen genomen worden naar eenen maatstaf, die voor evenwel moet gehouden worden.

Eindelijk vereenigt men zich met de slot-aanmerking, in § 10 voorkomende, tot behoud van art. 3 der wet, als houdende eene verwijzing op het hiervoor vermelde bestaande voornemen omtrent de intrekking der 4 pCts. schuldrenten.

Gravenhage, 6 dec. Morgen zullen al de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderen, om te beraadslagen over de ontwerpen van wet omtrent de aflossing van schuld en fondsen. De centrale afdeeling zal bijeenkomen over het aangelegde ontwerp van wet, houdende wijziging in de instructie der Algemeene Rekenkamer.

Gravenhage, 7 dec. Ter aanvulling van de dezer dagen medegedeelde berichten van sommige kunstgewrochten van nationale nijverheid in deze stad, zoo als de vervaardiging van ijzeren bruggen voor de spoorwegen, de piano-fabriek, de kanten-bewerking, enz. verdient met niet minder lof vermeld te worden en kan gevoelig eene eerste plaats bekleeden, de thans alhier in volle werking zijnde fabriek van de heeren Steffer en Hapsch en de kunst van het schilderen op glas, in welk kunstvak ons vaderland nog menig kostbaar gedenkstuk bezit.

Deze kunst weder door eenen Cabrette, eenen van Bijk, hoog opgevoerd, doch sedert jaren achterlijk gebleven, is door opgemelde fabrikanten niet alleen weder in het leven geroepen, naar tot eene ongekenne ontwikkeling gebragt, geveerdredig aan zoo vele stoupe en welgelukte ondernemingen van onze eeuw.

Onder meer andere rijke voortbrengselen van deze fabriek, thans aldaar vervaardigd en ter bezigtiging van kunstkenneren en liefhebbers gesteld, behoort eene ruit van 39 duim hoogte tegen 27 duim breedte (Rijnl.) verbeeldende de afneming van het kruis, gevolgd naar het originele meesterstuk van Rubens.

Verbaasd over de stoutheid der onderneming, weet men niet, wat het meeste te bewonderen, of de kunst om grootsche tafereelen met de levendigste en blijvendste kleuren in het glas te branden, dan wel het fraaie, zuivere en trouw gevolgde schilderwerk, daar eene ruit van die grootte de allergrootste is, welke de kunst behoeven bevatten kan.

Wij twijfelen niet, of elk regtgeaard Nederlander en voorstander van kunsten en wetenschappen zal deze mededeeling met genoegen vernemen en daarin een bewijs vinden, dat ook wij door moeite en volharding ons van vreemde eijnsbaarheid weten los te maken, terwijl men zelfs een stap verder is gegaan met de lithographie en het mousseline, dat, uitsluitend door gemelde fabrikanten uitgevonden, met het gevolg op glas wordt toegepast.

Wij eindigen met den wensch; dat deze onze nationale verdienstelijke landgenooten, door behoorlijke aanmoediging, de vruchten hunner echt nationale

nijverheid, waarin zij bereids onderscheidene leerlingen opleiden, ruimschoots mogen plukken.

Leiden, 2 dec. Naar men verneemt is in den raad der stad Leiden geschil ontstaan over de regten, welke voornoemde stad zoude kunnen doen gelden tegen den staat, wegens de droogmaking der Haarlemmermeer, waarin zij, blijkt, op een authentieke oorkonden, de visscherij bezit. De hooggeleerde heer Cock heeft in een zeer uitvoerig advies, dat getuigt zoo wel van zijne uitgebreide geleerdheid als van zijnen blakenden ijver voor de belangen zijner stadgenooten, trachten te betoogen, dat door visscherij niet verstaan wordt alleen het regt om te visschen in de Meer, maar het regt op den grond zelden, waarover de Meer loopt. Eene commissie uit den raad, benoemd tot onderzoek van dit belangrijk punt, waartoe de hoogleeraar in het staatsregt, niettegenstaande zijn lidmaatschap in den raad, de eer niet had te behooren, had eene tegenovergestelde meening genit, terwijl eindelijk een dende gevoelen omhelsd wordt door eenige regtsgeleerden, over deze regtsvraag geadviseerd; wat daarvan ook zijn moge, men heeft regt te verwachten, dat de achtbare regering der stad Leiden de belangen der Leidsche burgerij met waardigheid zal handhaven, en over hare regten niet ligtvaardig beschikken, maar veel eer den ontvang en de uitgebreidheid derzelve aan de beoordeeling der bevoegde autoriteit onderwerpen.

Nijmegen, 5 dec. Men verneemt, dat er, ten gevolge eener verwacht worden re-organisatie van het wapen der marechaussee, een aanmerkelijk gedeelte van het personeel daarvan overtollig zal worden, en dat er diensvolgens deliberatiën aangehangig zijn, om met eenigen derzelve 's rijks grenzen aan de zijde van Duitschland, van af Winschoten tot Groesbeek, te doen bezetten, zoo in het belang der openbare veiligheid in het algemeen, als inzonderheid om, zooveel doenlijk, het binnendringen van verdachte vreemdelingen te keeren.

Arnhem, 3 dec. 's Konings 51ste verjaardag is ook alhier op de gebruikelijke wijze gevierd geworden. De schutterij heeft daarbij geparadeerd. — In den avond van dien dag heeft onze nieuwe generaal de Hart het korps muzikanten, benevens de onderofficiers der schutterij en van het garnizoen, in de Willems-kazerne, op wijn, brood en kaas onthaald. De luitenant-adjudant van Voten, die door den generaal met de bevelvoering der orde was belast, heeft niet weinig tot veraangenaming van het gezelschap bijgedragen. In den laten avond heeft de generaal, vergezeld van eenige hoofd- en andere officieren, zijne gasten komen bezoeken. Aan toasten op den koning en den vriendelijken gastheer heeft het niet ontbroken. — Alles is in de beste orde afgelepen.

Ingezonden stukken.

Marine.

Ofschoon wij misschien reeds te dikwerf over de vermindering der marine-werven onze gedachten hebben getraakt te uiten, is het ons echter onmogelijk om niet bij de laatste voordragt van den minister eene enkele poging bij onze vroegere te wagen, en verlangen die ons aangeboden gelegenheid tenminste te gebruiken om eenige woorden ter onzer verdediging te laten volgen.

Wij willen het geenszins ontveinzen, dat de afstemming van het budget der marine, zoo als het voor 1844 en 1845 was voorgedragen, ons genoeg heeft gedaan; niet uit wrevel tegen den minister, maar omdat wij Z. Exc. steeds afkeurend hebben beschouwd was de geest, die de afstemming veroorzaakte niet een vijandige geest der Staten-Generaal tegen de Nederlandsche marine, daar dezelve, onzes inziens, geschiedde, om het algemeen verlangen, vereenvoudiging der administratie, behulpzaam te zijn. Wij bejverden ons, de gedachten van het korps zee-officieren ook daaromtrent te vernemen; en wij durven stellig verzekeren, dat het grootste, en, wat meer zegt, het beste gedeelte van hetzelfde de afstemming uit dat oogpunt heeft beschouwd, en met gevoel van erkentelijkheid bij de vertegenwoordiging klimmende belangstelling in het hoofd-bolwerk van den staat opgemerkt heeft. Wij zullen verdere uitweiding hierover vermijden, om het vermeden niet te doen ontstaan, dat wij gelooven door vetaal op de denk wijze der leden te kunnen werken.

Het spreekt van zelf, dat wij, zoo oplettend als ons mogelijk was, des ministers voordragten en memoriën

hebben gelezen; het gevolg daarvan is geweest, dat wij, in vele opzichten, meer moed voor de toekomst hebben gekregen. Reeds in de eerste memorie zijn door Z. Exc. zoo vele wezenlijke gebreken in den tegenwoordigen toestand der marine aangetoond, dat wij ons overtuigd houden, dat, bij zijnen goeden wil en zijne buitengewone kunde, dezen niet dan uit den weg kunnen geruimd worden. Door eene zaak, echter, zijn wij smartelijk aangedaan, dat is, door de vermindering van het eindcijfer; tot nu toe hebben de Staten-Generaal nimmer aanmerking gemaakt op de grootheid des budgets; het is voor de marine nooit te hoog beschouwd; waartoe dan die ongevorgde vermindering? Daarentegen erkennen wij, dat, in menig besluit van Zijne Excellentie, eene zucht naar vooruitgang, een streven naar verbetering, zijner waardig, kennelijk is. Het gaat, zekerlijk, alles langzaam (men verschoone ons dat woord) en Zijne Excellentie vermeent, dat zulks noodzakelijk is. Men vergunne ons, echter, eene aanmerking: wij gelooven, dat, met al de kennis en bekwaamheden, die Zijne Excellentie voor zijne hooge betrekking bezit, het de krachten van eenen mensch te boven gaat, om snel en afdoende aan de verbetering van al het gebrekkige werkzaam te zijn, — en door wien wordt Zijne Excellentie daarin bijgestaan? Wij zouden het wagen; bij het gansche personeel van het ministerie is niet een enkel persoon, buiten des ministers adjudant en den opzichter der model-kamer, die ander werk voor Zijne Excellentie kan verrigten dan het zogenoemd bureauwerk. Wij zeggen dit niet met minachting voor dat werk, maar willen alleen doen gevoelen, dat het te bejammeren is, dat Zijne Excellentie niet een klein aantal zee-officieren van ondervinding en bekende verdiensten onder zich laat werkzaam zijn, aan welke hij zijne hoofdenkbeelden mededeelende, en toevertrouwende, de verdere nitenzetting konde overlaten. Men wil toch alles vergeleken hebben met het buitenlandsche; welnu, in Engeland wordt de marine bestuurd door eene commissie, waarvan verscheidene leden zee-officieren zijn; in Noord-Amerika is het met de Navy-board hetzelfde geval, en in Frankrijk heeft de minister eene raad van admiraliteit onder zich.

Wat nu de nieuwe voordragt betreft, hoezeer en reeds veel door den minister verminderd is, beschouwen wij, echter, de voorgestelde vermindering als ongenoegzaam. Zijne Excellentie heeft erkend, dat de etablissementen groot genoeg zijn voor eene vierdubbele zeemagt, in verhouding tot de bestaande; wanneer — wij vragen het — kunnen wij hopen, dat ons dtep geschokt vaderland weder zoo veel zee-officieren kunnen aanhouden en er dus het volkomen genot van hebben? Al die gebouwen (meest ledig en ongebruikt) hebben millioenen schats gekost; dat is ongetwijfeld waar; maar zij zullen dan immers, ook, aanmerkelijke sommen voor onderhoud verslinden. In de laatste jaren heeft er zelfs weinig naar behoren kunnen onderhouden worden; het vergaan van paalwerk en schoeiing, het schoren der kappen, en op sommige plaatsen zelfs verwoosheid, het nalaten der hoogstnoodige uitdiepingen, enz. getuigen hiervan; in de volgende jaren, derhalve, zullen die herstellingen, des te meer kosten. Moeten wij dat alles zoo lang onderhouden, tot Nederland die vierdubbele marine weder te water kan brengen, — dan zijn wij overtuigd, dat niet alleen de sommen, welke die nu overvloedige gebouwen gekost hebben, maar ook het jaarlijksch onderhoud, dat zij nog kosten zullen, tot den dag hunner algeheele instorting, nuteloos zullen ten offer gebragt worden aan een verkeerd systeem.

Wij zijn verder overtuigd, dat de inkrimping op ieder der yerven, zoo als Zijne Excellentie's beveling ook voor het vervolg schijnt te zijn, die etablissementen, zoo als wij het reeds zelden, geheel krachteloos maken en de dienst meer belemmeren zal; dan door de algeheele afschaffing van de overvloedige geschieden zoude. — Wij bekennen, dat, zoo onze staat vooruitgaande was, het bestaan van zoo vele yerven verdedigd kon worden; maar nu beschouwen wij die overbodige, eenzijdige uitbreiding als den kanker der marine, waaraan zij vroeger of later den doedemik geven zal.

En wat heeft de minister ter verdediging van Rotterdam kunnen aanvoeren? Wanneer men het aandachtelijk nagaat, niets.

Die etablissementen zijn aangelegd, toen onze regering eigenlijk provinciaal was; toen de marine in eenigermate onafhankelijke admiraliteiten verdeeld was, en ieder hunner als het ware zijn bestuuring tot 's lands verdediging op de wateren moest leveren. — toen bragt dus 's lands eigenaardige toestand het be-

staan van zoo vele afzonderlijke werven mede, maar destijds was het Hellevoetsche zeegat nog in geheel anderen staat. Zoo dat geweest was als thans, — onze vaders waren zekerlijk niet op het behoud van de werf te Rotterdam bedacht geweest.

Wat hare belangrijkheid in oorlogstijden betreft, — wij zelden reeds vroeger, dat men van Amsterdam in weinig korteren tijd even goed de flotille-vaartuigen naar de punten van gevaar zal kunnen brengen als van Rotterdam; en wat mbeten nu de inval van Lodewijk XIV, de intogt der Franschen in 1795 en de opstand van België in 1830 getuigen? Dat de werf van Rotterdam die afgeweerd of betoegeld heeft? Immers niet: **LODEWIJK XIV** is tot dicht bij Amsterdam doorgedrongen; de Franschen hebben ons land in 1795 geheel bemagtigd; en de opstand van België heeft een onafhankelijk koninkrijk ten gevolge gehad.

En de nabijheid van Feijenoord? — Al dadelijk gelooven wij, zoo als wij vroeger zelden, dat er voorerst geene nieuwe stoomschepen behoeven te worden aangebouwd; er blijven er, na de voorziening onzer koloniën, nog genoegzaam voor de binnenlandsche dienst. Werd die aanbouw voortgezet, dan zoude zulks weder ten koste der zee- en marine kunnen plaats hebben; maar voorondersteld, echter, dat men weder stoomschepen bouwen moet, dan zal de maatschappij van Feijenoord zich nog altoos gaarne getroosten de machines te Amsterdam, of waar het contract het medebrengt, te leveren, vooral daar zij de concurrentie van de fabriek van **PAUL VAN VLISSINGEN** en **DUDOK VAN HEEL** te Amsterdam, die dan toch ook in zeer vliegende bewoordingen door den minister vermeld wordt, te vreezen heeft.

Verder zoude de tweede koopstad van ons vaderland zich gegriefd gevoelen, dat zij haar maritiem etablissement zoude verliezen en Amsterdam het hare behouden. Wanneer toch zal men in Nederland alieën om het algemeen welzijn denken en de bijzondere belangen ter zijde stellen? Die halver moede nog in al hare kleingeestigheid bestaan, — maar het is niet goed die van zoo hoog als het ware te zien goedkoren.

Kindelijk nog zoude het weinig besparen; wij herhalen het, niet dadelijk maar voor het vervolg onbegrijpelijk veel. Behalve de kosten van onderhoud en de onvermeidelijke reparatiën, is het de groote schrede tot vereenvoudiging, welke ook het onbehoorlijk najagen van een menigte sedentaire betrekkingen, die nog opgehooft zijn, zal voorkomen.

Wat gebouw te Rotterdam niet onvoordelig van de hand te kunnen zetten, is almede nog niet hopeloos, want men heeft ons verzekerd, dat de regering van Rotterdam nog in geenen deele het voornemen van de vestiging eens entrepotdoks heeft opgegeven, en dat nog zeer onlangs plannen deswege naar 's Gravenhage zijn opgezonden.

Andere punten van verdediging zijn er niet aangevoerd, en nu vragen wij in gemoede wanter men onze redenen, zoo hier als elders uiteengezet, tegen het bestaan van het etablissement te Rotterdam met de door Zijne Excellentie voorgebrachte voor het behoud vergeelijkt, of de onze oppervlakkig waren, of de onze vermeteld zijn?

Het spreekt van zelf, wanneer een staat zich moet verminderen door den drang der omstandigheden, dat er vele tegenwerpingen gemaakt worden door de slagtoffers der vermindering; het spreekt van zelf, dat er voor het behoud van het aanwezige immer nog iets aan te voeren is; was er nimmer eenige reden geweest voor de oprigting, zij zoude niet plaats gehad hebben, dat mag men vooronderstellen; maar men moet den moed hebben de zaken te nemen zoo als zij nu zijn en om van twee kwaden het minste te kiezen; niet alles willen behouden om alles te zien kwijnen en eindelijk verstreven; want dan maakt de zucht om de eerste slagtoffers te sparen, ten laatste slagtoffers van allen.

Wij kunnen niet nalaten om nog iets anders, dat ons miander juist voorkwam, aan te toonen: dat is des ministers vergelijking der Nederlandsche met de Engelsche en Fransche marines. Wij hebben het getal van 900 vuurmonden niet kunnen bekomen als met inbegrip der wacht- en kostschepen, die brengende tot de volle wapening, waartoe hun charter behoort; terwijl de minister voor de som der vuurmonden van Engeland de woorden *in zee* bezigt, dat een wezenlijk verschil uitmaakt. Maar ook nog is die vergelijking onjuist; want Engeland heeft voor die groote som per man of per stuk eene reserve, zoo wel van schepen en uitrusting als van geschut, dat voor oneindig grooter ontwikkeling geheel gereed is, zoodat

dat rijk voor elke milioen vermeerdering van het budget circa 3000 man meer in dienst kan houden, en het heeft die steeds kunnen vinden; bij zoodanige vergrooing verminderen dus de kosten voor elken schepeling, over de geheele massa geslagen. Wij vermoeden daarenboven uit goede bescheiden te hebben opgemaakt, dat elk schepeling in onze dienst ongeveer f1300 kostte; maar het is mogelijk, dat onze berekening der bemanning van elk schip wat laag, of die des ministers wat hoog gesteld is.

(Vervolg hierna.)

Advertentiën.

Heden overleed, na eene langdurige ogesteldheid, in den jeugdigen leeftijd van **17** jaren, **JOHANNA, CATHARINA, FLORENTINA**, teeder geliefde en zoo veel belovende oudste en behuwd-dochter van **ZUTPHEN, SLOET VAN WARMELO**, den 5den December 1843. **J. P. W. SLOET VAN WARMELO**, **geb. van der BOSCH**. *Kenige kennisgeving.*

De Griffier **N. BAKE EVERTS** zal, op Zaterdag den 27sten Januarij 1844, ten huize van den Kastelein **W. J. VAN ENTER**, te Twello, des namiddags, om drie ure verkoopen: **Eene aanzienlijke partij EIKEN-, PEPPELEN- en BEUKEN-BOOMEN**, welke eerst in perceelen en vervolgens in vijf kolommen zullen geveild worden; staande op het Erve *den Grooten Fondelaar*, onder *Wijpe*.

De Eiken-Boomen, ten getalle van **103**, waaronder er **280** El. ontrakt, op **1,5** El. boven den grond gemeten, behoeven niet voor den 1sten April van stam en plaats te zijn.

De aanwijzing zal geschieden door den Meijer van het Erve; nadere informatiën zijn te bekomen bij **Mr. J. N. EVERTS**, ten Kantore van Wijlen den Notaris **Mr. P. P. EVERTS**, te Twello.

Publieke Verkoop

VAN EENEN

M O L E N .

Op Woensdag den 20sten December 1843, des morgens ten 10 ure, zullen de Erfgenamen van den Heer **W. A. VAN DEN BOSCH**, te Goch, ten huize van den Logementhouder **P. A. VAN AERSSSEN**, te Goch, hare te Kessel geleegene massieve, uit steen gebouwde en bijna geheel nieuwe **KOREN-, OLIJ- en PEL-WINDMOLEN**, met de daarbij liggende schoone **BEHUUZING**, door den ondergeteekenden Notaris, publiek en definitief verkoopen.

De Molen kan den 4den April 1844 aanvaard worden; ook kan de helft van den Koopprijs, tegen 4 pCt. intrest, daarin gevestigd blijven.

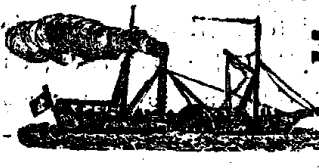
Goch, den 7den December 1843. **SCHÜLLER**, Notaris.

+++ Het **MAGAZIJN** en de **WINKELS** van **J. A. COB KOK**, te Piel, Vloeschstraat No. 237 en Waterstraat No. 58, bestaande in **LIN- NEN-, WOLLEN-, ZIJDEN- en KATOENEN MANUFACTUREN, GEVULDE en ONGEVULDE BED- DEN, PAARDEHABEN MATRASSEN** en verder in alles wat tot dit vak behoort, worden tot den 1sten Februarij 1844 **inaal verre beneden fabrieks-prijs UITVERKOCHT.** **ZEGG HET VOORT.**

UIT DE HAND TE HUUR. te aanvaarden met den 1sten Mei 1844, een voor eenige jaren nieuw gebouwd **HUIS** met **TUIN**, voorzien van ruim **VOORHUIS** voor **WINKEL**, goede **KELBERS** en onderscheidene **VERTREKKEN**, geschikt voor allerlei **NERING**, hoedanige daarin sedert jaren gedreven is, gelegen in de Dorpstraat van *Elst*. — Te bevragen bij den Notaris **Mr. N. G. FRANCKEN** aldaar. Brieven franco.

+++ De **HOUDERS** DER **AANDEELEN** IN DE **NEGOTIATIE**, TER **LASTE** DER **EVANGELISCH-LUTHERSCHE GEMEENTE** TE **ARNHEM**, worden verwittigd, dat, ingevolge Artikel 6 der voorwaarden, op den zesden December zijn uitgeloot No. 4, 32 en 35; en dat deze Aandeelen, met de premie van uitloting, tegen intrekking der stukken, met derzelver *onverschenen* Coupons, na primo Januarij 1844, zullen worden betaald door den Kerk-Rentmeester der voornoemde Gemeente **J. BACKER.**

POSTWAGEN DE EENDRAGT.
Van Zutphen over Arnhem naar Utrecht en verbinding tot Amsterdam.
Bovengemelde Diligence vertrekt thans, mederdaags, dagelijks:
Van Zutphen naar Utrecht en Amsterdam: Morgens ten 4 1/2 ure.
Van Arnhem naar Utrecht en Amsterdam: Morgens ten 7 ure.
Arnhem, December 1843.
De Ondernemer, **T. J. BURGERS.**

RIJN- EN IJSEL- STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Dienst voor de maand December 1843.
Van Kampen naar Amsterdam: Maandag, Woensdag en Vrijdag, des middags om 1 uur.
Van Amsterdam naar Kampen: Dingsdag, Donnerdag en Zaterdag, des morgens om 7 ure.
Van Kampen naar Zutphen: Zaterdag en Dingsdag, des middags circa 12 uur.
Van Zutphen naar Emmerik over Arnhem: Zondag en Woensdag, des morgens.
Van Emmerik naar Keulen: Maandag en Dondersdag, des morgens omstreeks 7 ure.
Van Keulen naar Emmerik: Woensdag en Zaterdag, des morgens ten 10 ure.
Van Emmerik naar Zutphen over Arnhem: Bloedag en Zondag, des morgens ten 7 ure.
Van Zutphen naar Kampen en Amsterdam: Bloedag en Maandag, des morgens ten 7 1/2 ure.
Nadere informatiën bij Heeren Agenten.

De dienst der Stoombooten zal voor dit jaar eindigen.
Van Amsterdam naar Keulen den 9den December
» Zutphen » » 10den
» Emmerik » » 11den
» Keulen » Amsterdam » 13den
» Emmerik » » » 14den
» Zutphen » » » 15den
» Amsterdam » Kampen » 16den

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Dienst voor de maand December 1843.
Van Rotterdam naar Arnhem, Emmerik, en elken Woensdag en Zaterdag, des morgens ten 7 ure.
Van Arnhem naar Emmerik, Keulen, Mainz en Mannheim: elken Woensdag en Zaterdag, des middags omstreeks 4 ure.
Van Arnhem naar Rotterdam: elken Dingsdag en Vrijdag, des morgens ten 9 1/2 ure.

Waterhoogte te Arnhem.
Den 8 Dec. 2 El 4 Palm 7 Duim; gew. 3 duim; gev. 1 1/2

Prijs-Courant der Effecten.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 6 1/2
BONDERDAG 7 DECEMBER.			
NEDERL., Werk. Schuld à 2 1/2 pCt.	58 1/2	58 1/2	58 1/2
Dito Dito » 5 »	99 1/2	99 1/2	99 1/2
Assurantie-Syndicaat » 4 1/2 »	94		
Dito Dito » 3 1/2 »	79 1/2		
Handelmaatschappij » 4 1/2 »			
Nieuwe Dito » 4 1/2 »			
Dito Dito 1837 » 4 1/2 »			
Oostindische Leening » 5 »	98 1/2	98 1/2	98 1/2
Spoorweg Haarlem. . . »			
Aand. Rijn Spoorweg » 4 1/2 »	90 1/2		
FRANR. Inschrijv. G. B. » 3 »			
SPANJE. Leening <i>Ardoins</i> . » 5 »	20 1/2	21 1/2	20 1/2
Dito onbep. stukk. . . » 5 »	18 1/2	19	
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 2 1/2 »	44 1/2		
Russ. H. G. C. 1798, 1816. » 5 »	107 1/2		
Dito 1828, 1829 . . . » 5 »	107 1/2		
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	99 1/2		
Oblig. bij Hope. . . » 4 »	90 1/2	90 1/2	
Oostenr. Aand. à fl. 100. » f »			
Dito à fl. 250 . . . » »			
Metalliek » 5 »	109		
Dito » 2 1/2 »			
BRAZILIE. Dito Dito » 5 »	74 1/2		

Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Drukker.